

HZ. PEYGAMBER VE GENÇLİK

GİRİŞ

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا

“İçinizden Allah’ın lutfuna ve âhiret gününe umut bağlayanlar, Allah’ı çokça ananlar için hiç şüphe yok ki, Resûlullah’ta güzel bir örneklik vardır.” (Ahzab, 33/21)

Gençlik; hayatın en coşkulu, en verimli, heyecan ve enerjinin zirvede olduğu bir dönemdir. Aynı zamanda insanın şahsiyetinin şekillendiği, rüzgâra ve yönlendirmeye en açık olduğu kritik bir eşiktir. İşte tam bu noktada dinimiz İslam, gençliği sadece biyolojik bir evre olarak görmez; onu toplumun ruhu, geleceği ve en büyük imkânı olarak kabul eder.

Bugün modern dünya gençliğe pek çok imkân sunarken, maalesef beraberinde büyük bir anlam arayışı ve yalnızlık da getirmektedir. Gençlerimiz kendilerine bir yön, bir kimlik ve en önemlisi güvenebilecekleri bir "üsve-i hasene", yani en güzel örneği aramaktadırlar.

İşte aranılan o eşsiz örnek; bundan 14 asır önce çöle dönmüş kalpleri adaletiyle, merhametiyle, sevgisiyle yeşerten Hz. Muhammed Mustafa’dır (s.a.v). O (s.a.v), gençleri sadece "geleceğin büyükleri" olarak görüp ertelememiş; onları bizzat "bugünün değerleri" olarak hayatın merkezine yerleştirmiştir. O’nun rahmet ikliminde yetişen gençler, insanlığın seyrini değiştiren birer yıldız olmuşlardır.

Gençlik, değeri bilinmeyen, sonrasında geri getirilemeyen emanettir. Gençlik, insana verilen en güzel nimettir. Gençlik, huzur-u ilahîde sorulacak beş sorudan biridir.

لَا تَزُولُ قَدَمُ ابْنِ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ عِنْدِ رَبِّهِ عَزَّ وَجَلَّ، حَتَّى يُسْأَلَ عَنْ خَمْسٍ: عَنْ عُمْرِهِ
فِيمَا أَفْنَاهُ، وَعَنْ شَبَابِهِ فِيمَا أَبْلَاهُ، وَعَنْ مَالِهِ مِنْ أَيْنَ اكْتَسَبَهُ، وَفِيمَا أَنْفَقَهُ،
وَمَا عَمِلَ فِيمَا عِلْمَ

“İnsanoğlu kıyamet günü beş şeyden hesaba çekilmedikçe hiçbir tarafa hareket etmeyecektir“

- 1- Ömrünü ne ile geçirdiğinden,
- 2- Gençliğini ne ile yıprattığından,
- 3- Malını nereden kazanıp,
- 4- Nereye harcadığından,
- 5- Öğrendiği bilgileri yaşayıp yaşamadığından” (Tirmizi, Sıfatü’l-Kıyame, 1)

Başka bir defada Allah Resulü (s.a.v) insanların ihmal ettiği, kıymet vermediği beş hususa dikkat çekmişti:

اَغْتَنِمَ خَمْسًا قَبْلَ خَمْسٍ: شَبَابَكَ قَبْلَ هَرَمِكَ، وَصِحَّتَكَ قَبْلَ سَقَمِكَ، وَغِنَاكَ قَبْلَ فَقْرِكَ، وَفَرَاغَكَ
قَبْلَ شُغْلِكَ، وَحَيَاتَكَ قَبْلَ مَوْتِكَ

“Beş şey gelmeden önce beş şeyi ganimet/kıymet bil:

- 1-İhtiyarlığından önce gençliğin,
- 2- Hastalanmadan önce sıhhatin,
- 3- Fakirliğinden önce zenginliğin,
- 4- Meşgul zamanlarından önce boş vakitlerin,
- 5- Ölümünden önce hayatın!” (Buhârî, Rikak, 3; Tirmizî, Zühd, 25) buyurmuştu.

Resul-i Ekrem (s.a.v), gençliğe, gençlik yıllarının önemine vurgu yapmış, bununla birlikte gençliğini ibadetle geçirenleri müjdelemişti:

سَبْعَةٌ يُظِلُّهُمْ اللَّهُ فِي ظِلِّهِ يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّهُ: الْإِمَامُ الْعَادِلُ، وَشَابٌّ نَشَأَ فِي عِبَادَةِ رَبِّهِ،
وَرَجُلٌ قَلْبُهُ مُعَلَّقٌ فِي الْمَسَاجِدِ، وَرَجُلَانِ تَحَابَّا فِي اللَّهِ اجْتَمَعَا عَلَيْهِ وَتَفَرَّقَا عَلَيْهِ، وَرَجُلٌ طَلَبَتْهُ
امْرَأَةٌ ذَاتُ مَنْصِبٍ وَجَمَالٍ فَقَالَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ. وَرَجُلٌ تَصَدَّقَ أَخْفَى حَتَّى لَا تَعْلَمَ شِمَالُهُ مَا
تُنْفِقُ يَمِينُهُ، وَرَجُلٌ ذَكَرَ اللَّهَ خَالِيًا فَفَاضَتْ عَيْنَاهُ

“Yedi sınıf insan vardır ki, Allah Teâlâ onları kendi (arşının) gölgesinden başka hiçbir gölgenin bulunmadığı (Kıyamet) gününde arşının gölgesinde gölgelendirir.

- 1- Adaletli yönetici,
- 2- Allah’a ibadetle büyüyen genç,
- 3- Kalbi camilere bağlı kimse,
- 4- Allah için birbirini seven, bu uğurda bir araya gelip bu sevgi ile ayrılan iki kimse,
- 5- Mevki sahibi olan güzel bir kadın tarafından birlikte olmaya çağrıldığı halde, “Ben Allah’tan korkarım” cevabı ile karşılık veren kimse,
- 6- Sağ elinin verdiği sadakayı sol eli duymayacak şekilde gizli sadaka veren kimse,
- 7- Tenha yerde Allah’ı anarak gözleri yaşla dolup taşan kimse” (Buhârî, “Ezan”, 36; “Zekât”, 16; “Rikak”, 24; Müslim, “Zekât”, 30; Tirmizî, “Zühhd”, 53)

Bir gencin Allah’a ibadetle büyümesi; ergenlik çağına geldiği andan itibaren Allah’a karşı yükümlü olduğu ibadetleri aksatmadan yapan; kendisine, ailesine, içinde yaşadığı topluma ve hatta insanlığa yararlı olacak işlerle meşgul olan genç demektir.

İnsanın çocukluk, gençlik ve yaşlılık olmak üzere üç dönemi vardır. Bunların en önemlisi ve insan hayatı üzerinde en etkili olanı hiç şüphe yok ki gençlik dönemidir. Genelde bu dönemde insanın sağlığı yerindedir. Olaylara karşı duyarlıdır, dayanıklıdır. Yapmak istediği her işi yapabilecek güçtedir. Allah’a karşı ibadet görevlerini de neşe içerisinde yapar. Gençliğin önemi, her nimet gibi elden çıktıktan sonra bilinir. Bir şair bunu şöyle ifade eder:

“Nolaydı gençlik bir daha geri gelseydi de yaşlılığın bana yaptığını ona anlatsaydım.”

Fakat geçen günler geçmiştir. Onları geri getirmek mümkün değildir. Onun için gençlik elde iken onun kıymeti bilinmeli ve iyi değerlendirilmelidir. İşte gençliğini iyi değerlendirenleri Allah Teâlâ kıyamet gününde mükafatlandıracaktır. (Lütfi Şentürk, Örnek Vaazlar, 131)

Gençlik yıllarını namazlı-niyazlı dindar bir çizgide geçiren genç, nefsinin Allah’ın emirlerine muhalefetten korumuş, heva ve heveslerin, şehvî duyguların, dizginlenmesi güç arzuların etkisine karşı koyup kulluğa sarılmıştır. Bu, ondaki derin Allah saygısının delilidir. Zira Allah’ın emirlerine sarılıp günahlardan kaçınmak büyük bir fazilettir. Hele bu, gençlik yıllarında gerçekleştirilmişse, her türlü takdirin üstündedir.

Kuşkusuz bu ve benzeri hadis-i şeriflerden anlaşılmaktadır ki; Peygamber Efendimiz (s.a.v) gençlik çağına ve gençlere büyük önem atfetmiştir.

HZ. PEYGAMBER ve GENÇLİK

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا

“İçinizden Allah’ın lutfuna ve âhiret gününe umut bağlayanlar, Allah’ı çokça ananlar için hiç şüphe yok ki, Resûlullah’ta güzel bir örneklik vardır.” (Ahzab, 33/21)

Allah’a iman edip O’nun rızâsını isteyen, âhirette lutfedeceği emsalsiz nimetlere mazhar olmayı uman ve daima Allah sevgisiyle yaşamak isteyen insanlar için eşi bulunmaz örnek, O’nun sevgili kulu, elçisi, rahmeti, şahidi, müjdecisi, davetçisi, ışığı olan Muhammed Mustafa’dır (s.a.s.). (Kur’an Yolu Meali ve Tefsiri, 4/377)

Hız. Peygamber'in (s.a.s.) hayatının her alanı örnek olduğu gibi, gençlik dönemi de örnek ve modeldir. Peygamber Efendimiz 20 yaşlarında iken Mekke'de haksızlığa uğrayan insanlara yardım etmek amacıyla Hilful Fudul denilen antlaşmaya iştirak etmişti. Yine Peygamber Efendimiz gençlik yıllarında ticaretle meşgul olmuş, dürüstlüğü ve güvenilirliği sebebiyle Mekkeliler ona Muhammedü'l-Emin demişlerdi.

Resul-i Ekrem (s.a.s.) kırk yaşında ilk vahyi aldıktan sonra, kadın erkek, genç yaşlı, hür köle, zengin fakir Mekke'nin her kesiminden bu dine gönlünü açanlar olmuştu. Ancak bir grup vardı ki, onlar son dinin lokomotif, İslam kültür ve medeniyetin inşasında öncü olmuşlardı. Resulullah (s.a.s) Efendimize ilk iman eden, onun hadislerini bize ulaştıran arkadaşları, yaşları 10 ile 25 arasında değişen, Resulullah'ın yıldızlara benzettiği gençlerdi. Hız. Peygamber'e (s.a.s.) iman eden, İslam'ı kabul eden bu gençlerin yaşları şöyledir: Hız. Ali 10, Abdullah b. Ömer 13, Zeyd b. Hârise 15, Abdullah b. Mes'ud, Zübeyr b. Avvam 16, Talha b. Ubeydullah, Abdurrahman b. Avf, Erkam b. Ebî'l-Erkam ve Sa'd b. Ebî Vakkas 17, Musab b. Umeyr 18-20, Câfer b. Ebî Tâlib 22, Osman b. Huveyris, Osman b. Affan, Ebû Ubeyde b. Cerrah ve Hız. Ömer 25-31 yaşları arasında idi. Bunların dışında genç yaşta İslam'ı kabul eden pek çok kişi olmuştu. (İbrahim Sarıçam, Hız. Muhammed ve Evrensel Mesajı, DİB, s. 340)

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) Genç Sahabileri Yetiştirmesi

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) gençlerin eğitimi ile bizzat ilgilenmişti. Mekke döneminde Erkam'ın evinde, Medine'de Suffe'de eğitim ve öğretim faaliyetlerini yürütmüştü. Suffe, Mescidi Nebi ile eş zamanlı inşa edilmişti. Medine'de evleri ve kalabilecek yakınları olmayanlar, yoksul, bekâr, kimsesiz, fakir sahâbiler orada kalıyordu. Çeşitli zamanlarda kalanların toplam sayısının 400'e ulaştığı ifade edilmektedir. Resûl-i Ekrem kendisine getirilen sadakaların tamamını Suffe ehline gönderir, hediyeleri ise onlarla paylaşırdı. (Müsned, II, 515; Buhârî, Rikâk, 17) Ashâb-ı Suffe'den güü kuvveti yerinde olanlar gündüzleri çalışır, geceleri de Kur'an tilâveti ve ilimle meşgul olurlardı. (Müslim, İmâre, 147; Müsned, III, 270) Ashâb-ı Suffe'nin eğitim ve öğretim işleriyle bizzat ilgilenen Resûl-i Ekrem Suffe'de dersler veriyordu. Ayrıca onlara yazı yazmayı ve Kur'an okumayı öğretmek üzere Ubâde b. Sâmit gibi hocalar tayin etmişti. (Mustafa Baktır, Suffe, DİA, 37/ 469-470)

Allah Resulü (s.a.s.) Gençlerle İstişare Etmesi, Onların Fikirlerine Değer Vermesi

Bedir Gazvesi'nde otuz üç yaşında iken Hazrec'in sancaktarlığını yapan **Hubâb b. Münzir**, İslâm ordusunun düşmana en uzak olan kuyunun çevresine yerleşmesini uygun görmediğinden Hız. Peygamber'e (s.a.s.) bu kararının ilâhî bir işarete dayanıp dayanmadığını sormuş, vahiyle ilgili olmadığını öğrenince de düşmanı susuz bırakmak için onlara en yakın su kuyusunun yanına yerleşilerek diğer kuyuların kapatılmasını teklif etmiş, Resûl-i Ekrem de onun bu görüşünü uygun bulmuştur. (M. Yaşar Kandemir, Hubab b. Münzir, DİA, 18/ 264)

Uhud savaşında Mekkelilerin 3000 kişilik ordu ile hareket ettiğini öğrenince Resul-i Ekrem, düşmana nasıl karşılık verecekleri konusunda sahabilerle istişare etti. Kendisi gördüğü bir rüya üzerine Medine'de kalınmasını, kadınların ve çocukların kalelere yerleştirilerek savunma savaşı yapılmasını tercih ettiğini belirtti. Özellikle Bedir Gazvesi'ne katılamayan gençler ve Hız. Hamza, Sa'd b. Ubâde, Nu'mân b. Mâlik düşmanla şehir dışında savaşılmasında ısrar ettiler. Resûl-i Ekrem yenilgiye uğramalarından endişe duyduğunu bildirmesine rağmen çoğunluğun görüşüne uyarak karar verdi. (Muhammed Hamîdullah, Casim Avcı, Uhud Gazvesi, DİA, 42/ 54-57)

Allah Resulü gençleri dinlemiş, onların kararları doğrultusunda karar almış, fakat olumsuz olaylar yaşandığında gençleri suçlamamıştır.

Hataları En Güzel Şekilde Düzeltmesi

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) gençleri dinlemiş, onların kendisi ile rahat iletişim kurabilmeleri imkânını sağlamıştır. Yanlış istekleri olduğunda bile onları incitmeden, kızmadan doğruyu bulmalarına yardımcı olmuştur. Bir defasında genç bir sahâbi gelmiş, günah işlemek için izin istemişti. Diğer sahabiler

böyle bir isteğe kızmışlar, ancak Resulullah (s.a.s.), isteğinin yanlış olduğunu o gence yapmak istediği günahı, empati yoluyla anlatmış, kalben, zihnen ikna etmiş, onu vazgeçirmiş ve sonunda ona dua etmiştir.

Yeni Müslüman olmuş İslam'la ilgili bir şeyler öğrenen **Muaviye b. el-Hakem es-Sülemî** (ra.), Rasûlullah (s.a.s.) ile birlikte namaz kılarken cemaatten bir adam aksırır. Namazda iken Muaviye "Yerhamukallah", der. Bunun üzerine cemaat ona ters ters bakar. Muaviye b. el-Hakem: "Hay anamı kaybetseydim (ya da hay anam bensiz kalsaydı), bu haliniz ne, bana bakıp duruyorsunuz, der. Diğer sahabiler, bu sefer elleriyle uyluklarına vurmaya başlarlar. Kendisini susturmak istediklerini anlayınca, susar. Muaviye b. el-Hakem bundan sonrasını şöyle anlatır: Resûlullah (s.a.s.) Efendimiz, namazı kıldıktan sonra **-babam anam ona feda olsun- ne ondan önce, ne ondan sonra daha güzel öğreten bir öğretmen görmedim. Allah'a yemim ederim ki beni ne azarladı, ne dövdü, ne de ağır söz söyledi. Sadece: "Bu ibadetin adı namazdır. Namaz kılarken konuşulmaz, dünya kelamı edilmez. Çünkü namaz tekbir, tesbih ve Kur'an okumaktan ibarettir."** buyurdu. (Müslim, Mesacid, 33)

Peygamber Efendimiz'in (s.a.s.) Genç Sahabilere Üst Düzey Görevler Vermesi

Peygamber Efendimiz (s.a.v) , I. Akabe Biati'nden sonra Medine'ye İslam'ı öğretmesi, Kur'an'ı anlatması için yaşlı, tecrübeli, görmüş geçirmiş birini değil; henüz 25 yaşlarında gencecik bir delikanlıyı, **Mus'ab b. Umeyr'i** (r.a.) tayin etmiştir. Mus'ab (r.a.), nezaketi, ilmi ve hitabetiyle Medine'deki evleri tek tek gezmiş ve koca bir şehri hicrete hazır hale getirmiştir. Ayrıca o, Medine'de (halk arasında) 'el-Mukri' yani Kur'an Öğretmeni/Okuyucusu olarak isimlendirilirdi. (İbn Sa'd, et-Tabakâtü'l-Kübrâ, III, 118; İbnü'l-Esir, Üsdü'l-Gâbe, V, 175.)

Allah Rasûlü (s.a.v), Mekke'nin fethinden sonra Yemen gibi stratejik olarak çok önemli bir bölgeye vali, kadı ve öğretmen olarak henüz 20'li yaşlarının başında olan **Muâz b. Cebel'i** (r.a.) göndermiştir. Onu uğurlarken aralarında geçen şu meşhur diyalog, İslam hukukunun en temel dayanaklarından biridir:

Peygamber Efendimiz (s.a.v) sordu:

كَيْفَ تَقْضِي إِذَا عَرَضَ لَكَ قَضَاءٌ؟ قَالَ: أَقْضِي بِكِتَابِ اللَّهِ. قَالَ: فَإِنْ لَمْ تَجِدْ فِي كِتَابِ اللَّهِ؟
قَالَ: فَبِسُنَّةِ رَسُولِ اللَّهِ. قَالَ: فَإِنْ لَمْ تَجِدْ فِي سُنَّةِ رَسُولِ اللَّهِ؟ قَالَ: أَجْتَهِدُ رَأْيِي وَلَا أَلُو.
فَضْرَبَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ صَدْرَهُ وَقَالَ: الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَفَّقَ رَسُولَ رَسُولِ اللَّهِ
لِمَا يُرْضِي رَسُولَ اللَّهِ

"Sana bir dava geldiğinde nasıl hükmedeceksin?" Muaz: "Allah'ın kitabı ile" dedi. Efendimiz: "Allah'ın kitabında bulamazsan?" dedi. Muaz: "Allah Rasûlü'nün sünnetiyle" dedi. Efendimiz: "Orada da bulamazsan?" deyince Muaz: "Kendi görüşümle içtihat eder, gevşeklik göstermem" dedi. Bunun üzerine Allah Rasûlü (memnuniyetle) Muâz'ın göğsüne vurdu ve şöyle buyurdu: "*Allah'ın Rasûlü'nün elçisini, Allah Rasûlü'nün razı olduğu şeye muvaffak kılan Allah'a hamdolsun!*" (Tirmizî, Ahkâm, 3 (Hadis No: 1327); Ebû Dâvûd, Akdiye, 11 (Hadis No: 3592).

Peygamber Efendimiz (s.a.v) vefatından hemen önce, Bizans gibi dönemin en büyük süper gücüne karşı hazırladığı ordunun başına henüz 18-19 yaşlarında bir delikanlı olan **Üsâme b. Zeyd'i**! (r.a.) komutan olarak atadı. Ordunun içinde Hz. Ebû Bekir (r.a.), Hz. Ömer (r.a.) gibi İslam'ın çınarları vardı. İnsanlar "Çok genç değil mi?" diye mırıldanınca Peygamber Efendimiz (s.a.v) kürsüye çıkıp Üsâme'nin (r.a.) bu göreve layık olduğunu bizzat ilan etti:

إِنْ تَطَعْنَا فِي إِمَارَتِهِ فَقَدْ كُنْتُمْ تَطَعُونَ فِي إِمَارَتِ أَبِيهِ مِنْ قَبْلِهِ، وَإِيمُ اللَّهِ إِنْ كَانَ لَخَلِيقًا
لِلْإِمَارَةِ

"Eğer onun komutanlığı hakkında ileri geri konuşuyorsanız, bilin ki daha önce babasının komutanlığı hakkında da konuşmuştunuz. Allah'a yemin olsun ki, o komutanlığa son derece layıktır!" (Buhârî, Meğâzî, 45; Müslim, Fedâilü's-Sahâbe, 63)

Biz iş yerlerimizde, evlerimizde 20 yaşındaki üniversiteli gençlerimize 'Daha çocuktur, akli ermez' gözüyle bakarken; Allah Rasûlü (s.a.v) o yaştaki gençlere ordular, şehirler, koca bir dinin ilmini emanet ediyordu.

KUR'AN-I KERİM'DE GENÇLER

Ashâb-ı Kehf

Kur'an-ı Kerim'in bize sunduğu en muazzam gençlik modeli, sarayların konforunu, makam ve rütbelerin cazibesini ellerinin tersiyle itip, sadece ve sadece "Allah birdir" (Kehf 18/14) dedikleri için yurtlarından olan Ashâb-ı Kehf, yani Mağara Arkadaşlarıdır.

Ashâb-ı Kehf'in, Hz. İsa'nın dinine mensup gençler olduğuna dair çeşitli rivayetler bulunmakla birlikte (Taberî, XV, 200) Kur'an-ı Kerim, bu konuda açıklama yapmamış, ancak ibret alınması için bazı yönleriyle tasvir etmiştir. Olay kısaca şöyledir: Putperest bir kavmin içinde Allah'ın varlığına ve birliğine inanan birkaç genç, bu inançlarını dile getirip putperestliğe karşı çıkmış, onların zulüm ve baskılarından korunmak için bir mağaraya sığınmışlar; yanlarındaki köpekleriyle birlikte mağarada derin bir uykuya dalan bu gençler muhtemelen 309 yıl sonra uyanmışlardır. Burada bir gün veya daha kısa bir süre uyuduklarını sanan gençler, içlerinden birini yiyecek almak üzere şehre gönderdiklerinde, onların durumunu öğrenen insanlar Allah'ın vaadinin hak olduğuna ve kıyametin mutlaka geleceğine inanmışlardır. (Kur'an Yolu Tefsiri Cilt: 3 Sayfa: 538)

Yüce Rabbimiz onların bu asil duruşunu Kur'an-ı Kerim'de şöyle ifade etmektedir:

نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَأَهُم بِالْحَقِّ إِنَّهُمْ فِتْيَةٌ آمَنُوا بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَاهُمْ هُدًى

“Biz sana onların başından geçenleri gerçeğe uygun olarak anlatıyoruz. Hakikaten onlar rablerine inanmış gençlerdi; biz de onların doğru yolda yürüyüşlerine katkıda bulunduk.” (Kehf 18/13)

Onlar bu haykırıştan sonra ölümle tehdit edilince, inançlarını yaşayabilmek için her şeyi geride bırakıp bir mağaraya sığındılar. Koca dünya onlara dar gelmişti ama o daracık mağara onlara Allah'ın rahmetiyle geniş bir sığınak oldu. Rabbimiz onları orada 300 küsur yıl uyuttu (Kehf 18/25) ve kıyamete kadar gelecek tüm insanlığa bir mucize, bir hidayet rehberi kıldı.

Buradan alacağımız çok büyük bir ders var. Bugün modern dünya çeşitli putlarla gençlerimizi kuşatmış durumda. Marka putu, lüks ve konfor putu, sosyal medyadaki beğeni putu, "Herkes yapıyor, sen de yap" diyerek günahı meşrulaştıran modern tabular...

İşte Ashâb-ı Kehf bize adeta diyor ki: "Eğer bütün bir toplum bozulmuşsa, sen bozulmayacaksın! Gerekirse o günah yuvalarını, o haram ortamları terk edip kendi nezih mağarana; seccadene, temiz arkadaş ortamına sığınacaksın ama imandan taviz vermeyeceksin!"

Hz. Yusuf (a.s.)

Kur'an-ı Kerim'in bize sunduğu, insanlık tarihinin gördüğü en muazzam, en sarsıcı gençlik modeli hiç şüphesiz Hz. Yusuf'tur (a.s.). Rabbimiz onun hayat hikayesini anlatırken "Ahsenü'l-Kasas" kıssaların en güzeli buyurmuştur. Çünkü onun hayatında, bir gencin nefsiyle, şehvetiyle ve dünyanın en büyük cazibeleriyle baş başa kaldığında nasıl devleşebileceğinin formülü gizlidir.

Karşımızda gencecik, hayatının en verimli, heyecanının zirvesinde bir delikanlı var. Üstelik bir köle olarak sarayda büyümüş, kimsesiz, arkasında onu kınayacak veya engel olacak hiçbir akrabası, ailesi yok. Diğer tarafta ise sarayın kraliçesi, dönemin en güçlü, en varlıklı ve en güzel kadını Züleyha var.

Kadın her türlü hazırlığı yapıyor. Sarayın kapılarını birer birer, sımsıkı kilitliyor. Kaçacak, sığınacak hiçbir yer bırakmıyor. Ve o gencecik Yusuf'a dönüp, tarihin en sinsi davetini yapıyor: "Heyte lek!" yani "Haydi gel, senin için hazırlandım!" diyor.

İşte tam o zifiri karanlık günah kuyusunda, gencecik bir yürekten arşı titreten bir feryat yükseliyor. Hz. Yusuf (a.s.) arkasına bile bakmadan kapılara doğru koşuyor ve o muazzam kelimeyi haykırıyor:

وَرَأَوْتَهُ الَّتِي هُوَ فِي بَيْتِهَا عَنْ نَفْسِهِ وَغَلَّقَتِ الْأَبْوَابَ وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ مَثْوَايَ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ

“Evinde bulunduğu kadın, onunla birlikte olmak istedi. Kapıları iyice kapattı ve “haydi gel!” dedi. O da “Hâşâ, Allah’a sığınırım! Kocan benim velinimetimdir, bana iyilik edip evini açtı. Gerçek şu ki zalimler iflah olmaz!” dedi. (Yusuf 12/23)

Hz. Yusuf (a.s.) o kilitli kapıların ardında "Meâzallâh!" yani **"Ben Allah'a sığınırım, O'nun haram kıldığı bir şeyi yapmaktan O'nun azametine sığınırım!"** dedi. Hz. Yusuf (a.s.) biliyordu ki Züleyha sarayın kapılarını kilitlemişti ama Allah'ın rahmet kapıları sonuna kadar açıktı. O kapılar kilitliydi ama Hz. Yusuf (a.s.) ihlasla koşunca, Rabbimiz o kilitli kapıları birer birer açtı.

Daha sonra Hz. Yusuf (a.s.), günahla sarayda yaşamaktansa, iffetiyle zindanda çürümeyi göze alarak şöyle dua etti: **"Rabbim! Zindan bana, bunların beni davet ettiği şeyden daha hayırlıdır!"** İşte bu, imanın şehvete galip gelmesidir.

Bugün bizim gençlerimizin etrafı da adeta kilitli kapılarla çevrili birer saray gibi. Günahlar, haramlar, iffetsizlikler artık gençlerin sadece sokağında değil; ellerindeki cep telefonlarının ekranlarında, odalarının mahremiyetinde birer tık uzağında! Modern dünya her köşe başında bizim evlatlarımıza "Heyte lek / Haydi gel, günah seni bekliyor" diye fısıldıyor.

İşte bugünün gençlerine düşen; internetin, sosyal medyanın, arkadaş ortamının o kilitli kapıları ardında nefisleriyle baş başa kaldıklarında gözlerini haramdan çevirip, "Meâzallâh! Ben Allah'tan korkarım, O beni görüyor" diyebilmektedir.

Hz. İbrahim (a.s.)

Kur'an-ı Kerim'in bize sunduğu bir diğer muhteşem gençlik modeli; sorgulayan zekâsı, bükülmez bileği ve sarsılmaz imanı ile tek başına bir ümmet olan Hz. İbrahim'dir (a.s.).

Gelin, yönümüzü bu sefer Nemrut'un hüküm sürdüğü zamana çevirelim. Toplumun tamamı akıl tutulması yaşıyor; kendi elleriyle taştan, ahşaptan, helvadan putlar yapıyor ve sonra o cansız heykellerin karşısına geçip el açıyorlar. Babalar, dedeler, devlet başkanları, koskoca bir millet bu batılın arkasından körü körüne sürükleniyor. "Babalarımızdan böyle gördük" diyerek taklidin bataklığında boğuluyorlar.

İşte herkesin sustuğu, herkesin rıza gösterdiği o zifiri karanlık düzende gencecik bir delikanlı ayağa kalkıyor: İbrahim (a.s.)!

Tefsirlerde anlatıldığına göre Hz. İbrâhim'in (a.s.) kavminin dinî bir bayramı vardı; her sene kırdı toplanarak bu bayramı kutlardı. Bir defasında yine bayram şenliğine giderken Hz. İbrâhim'i (a.s.) de götürmek istediler. Hz. İbrâhim (a.s.) hasta olduğunu ileri sürerek bayrama katılmadı ve halk kıra çıktıktan sonra puthaneye giderek büyük put hariç hepsini kırdı. Rivayete göre baltayı büyük putun boynuna astı ki (Kurtubî, 11, 296-297) kavmi ona başvurup putları kimin kırdığını sorsun da böylece putun acizliği ortaya çıksın. Halk bayram yerinden döndüklerinde tanrıların başına gelenleri görünce bu işi kimin yaptığını araştırdılar. Daha önce Hz. İbrâhim'in (a.s.) putların aleyhindeki konuşmalarını işitmiş olanlar durumdan halkı haberdar ettiler. Halk, Hz. İbrâhim'in (a.s.) sorgulanmasını ve ona verilecek cezanın başkalarına da ibret olmasını istedi. (Kur'an Yolu Tefsiri Cilt: 3 Sayfa: 687)

Kur'an bize o anı şöyle anlatıyor:

قَالُوا سَمِعْنَا فَتًى يَذْكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُ إِبْرَاهِيمُ قَالُوا فَأْتُوا بِهِ عَلَى آَعَيْنِ النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ

“Bazıları, “İbrâhim denen bir gencin bunları diline doladığını işitmiştik” deyince, “O halde, onu hemen insanların önüne getirin, belki birileri şahitlik eder” dediler.” (Enbiya 21/60)

Hazreti İbrahim'in (a.s.) kıssası bize bugünün dünyasında çok büyük bir ufuk çiziyor. Bugün bizim gençlerimizin etrafı da modern putlarla çevrili değil mi? Materyalizm putu, moda putu, lüks putu deizm ve ateizm gibi sinsî fikir akımlarının putları, "Gençsin, hayatını yaşa, ye-iç-eğlen, dünyayı sen mi kurtaracaksın?" diyen popüler kültürün putları...

Bugün İslam coğrafyası ve ümmet olarak en çok ihtiyaç duyduğumuz nesil; İbrahim (a.s.) soylu bir gençliktir!

- Çevresi ne kadar bozulursa bozulsun, modaya ve lükse körü körüne köle olmayan,
- "Herkes günah işliyor, ben de işlesem ne olur?" demeyip, taklidin prangalarını kıran,
- Aklını, mantığını Kur'an'ın potasında eritip batıl fikirlerin putlarını darmadağın eden bir gençlik!

Bizler evlatlarımızı Nemrutların ateşine karşı korumasız bırakamayız. Onlara öyle bir iman vermeliyiz ki, Hz. İbrahim (a.s.) gibi tek başlarına kalsalar bile hakikati haykıracak cesarete sahip olsunlar. Rabbim evlatlarımızı modern zamanın putlarına kul olmaktan muhafaza eylesin, her birini birer İbrahim eylesin.

İSTANBUL'UN FETHİ

Peygamber Efendimiz (s.a.s.):

لَتُفْتَحَنَّ الْقُسْطُطِينِيَّةُ وَلَنِعَمَ الْأَمِيرُ أَمِيرُهَا وَلَنِعَمَ الْجَيْشُ ذَلِكَ الْجَيْشُ

“İstanbul mutlaka fethedilecektir. Onu fetheden komutan ne güzel komutan, fetheden ordu ne güzel ordudur.” (İbn Hanbel, IV, 335) Bu müjdeye nail olmak için Sevgili Peygamberimizi evinde altı ay misafir eden Ebû Eyyûb el-Ensârî İstanbul seferine katılmış, İstanbul surları önünde şehit olmuştu. Bu kutlu işaret tarih boyunca pek çok sefere vesile olmuş, zafer 21 yaşındaki genç padişah II. Mehmed'e nasip olmuştu. Büyük hazırlıklar yapılmış, gerekli bütün tedbirler alınmış, gemiler karadan yürütülmüştü. Sefer, Akşemseddin, Molla Gürânî, Molla Hüsrev gibi tanınmış âlimler tarafından mânevî bakımdan desteklenmişti. Uzun bir kuşatmadan sonra 29 Mayıs 1453 günü İstanbul fethedilmiş, Peygamber Efendimiz'in (s.a.s.) müjdesine nail olunmuştu.

İstanbul'un fethi, Peygamber Efendimiz (s.a.s.)'in müjdesine nail olmak, Allah'ın ismini yüceltmek, İslam'ın önündeki engelleri kaldırmak gibi ulvî sevdalar için yapılmıştı. Fatih Sultan Mehmet İstanbul'u fethettiğinde 21 yaşında olması, gençlerimiz için özgüven ve ümit kaynağıdır. Zira yıkılmaz kabul edilen surlar yıkılmış, bir gecede karadan yürütülen gemilerle Halic'in zincirleri aşılmıştı. Rabbimiz ecdadımızın açtığı bu yolda olabilmeyi bizlere nasip eylesin.

Sonuç:

Yüce Rabbimizden niyazımız odur ki; bizleri, asırlar önce çöle dönmüş kalpleri adaletiyle yeşerten o nebevi metottan ayırmasın. Evlatlarımızı Ashâb-ı Kehf gibi imanlı, Hz. Yusuf (a.s.) gibi iffetli, Hz. İbrahim (a.s.) gibi cesur eylesin.

رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا

“Onlar, “Ey rabbimiz!” derler, “Bize mutluluk getirecek eşler ve çocuklar bahşet; bizi günahattan sakınanlara öncü eyle!” (Furkan, 25/74)

اللَّهُمَّ اجْعَلْ شَبَابَنَا هُدَاةً مُهْتَدِينَ، غَيْرَ ضَالِّينَ وَلَا مُضِلِّينَ

Allah'ım! Gençlerimizi hidayete eren, hidayete vesile olan, doğru yoldan sapmayan ve kimseyi de saptırmayan hayırlı nesiller eyle! (Tirmizî, Deavât, 82)

اللَّهُمَّ طَهِّرْ قُلُوبَهُمْ، وَحَصِّنْ فُرُوجَهُمْ، وَأَصْلِحْ أَحْوَالَهُمْ

Allah'ım! Gençlerimizin kalplerini her türlü manevî kirden, şüpheden temizle! İffet ve namuslarını kem gözlerden muhafaza eyle! Dünyalarını da ahiretlerini de mamur eyle! (Ahmed b. Hanbel, Müsned, V, 256-257)

Allah'ım! Evlatlarımızı internetin, sosyal medyanın, sinsi akımların ve modern zamanın tuzaklarından muhafaza eyle. Onların ayaklarını camiden, kalplerini Kur'an'dan, zihinlerini ilimden ayırma. Anne-babasına hayırlı, vatanına, milletine ve ümmet-i Muhammed'e faydalı bir nesil olarak yetişmesini bizlere lütfeyle. Bizleri de onlara karşı kırıcı, azarlayıcı değil; Peygamber Efendimiz (s.a.v) gibi şefkatle yaklaşan rehberler eyle. Amin!..